

3. Гендерні стандарти сучасної освіти: збірка рекомендацій. Частина 3 / ред. рада Кікінежді О. М., Дороніна Т. О., Біла О. Г. К. : Програма розвитку ООН в Україні, 2011. 282 с.
4. Формування превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. В. М. Оржиховської. Кіровоград : Імекс ЛТД, 2014. 172 с.

Юраш Т., здобувач вищої освіти,
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Науковий керівник: Л. Г. Мовчан, канд. пед. наук, доцент

ЕСТЕТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ СТИЛІСТИЧНИХ ПРИЙОМІВ У РОМАНІ ОСКАРА УАЙЛЬДА «ПОРТРЕТ ДОРІАНА ГРЕЯ»

Проблеми лінгвостилістики й інтерпретації художнього тексту займають в останні десятиліття особливе місце у філологічній науці і привертають до себе пильну увагу та інтерес мовознавців. Все більше нових авторів показують свій унікальний талант до словотворення, з'являються нові твори, але для студентів, які оволодівають англійською мовою, лінгвістикою та стилістичними прийомами, аналіз класичних творів, що відрізняються глибиною думки, стилістичним розмаїттям, має надзвичайно велике значення.

«Портрет Доріана Грея» написаний в естетичному стилі. Деталі відрізняються вишуканістю і манірною витонченістю. Роман починається словами: «The studio was filled with the rich odour of roses, and when the light summer wind stirred amidst the trees of the garden there came through the open door the heavy scent of the lilac or more delicate perfume of the pink-flowering thorn». Три види квітів: троянди (roses), бузок (lilac) і шипшина (pink-flowering thorn); та три синоніми слова «запах», «аромат»: «odour», «scent», «perfume» – з перших же рядків дають уявлення про витонченість стилю автора та його потягу до всього витонченого і красивого. Автор використовує прийом градації, ланцюг членів з поступовим наростанням або убунням значущості, – спочатку «rich odour», потім «heavy scent», а під кінець «more delicate perfume» – це градація від сильного до слабого.

Оскар Уайльд дуже тонко описує коштовне каміння за допомогою використання метафор, тобто перенесення назви за подібністю, а також самого переносного значення, в основі якого лежить схожість.

Пристрасть Доріана Грея до коштовних каменів зображена так: «He loved the red gold of the sunstone, and the moonstone`s pearly whiteness, and the broken rainbow of the milky opal». Автор використовує трикратну конструкцію в перерахуванні, вживає барвисті метафори «pearly whiteness», «broken rainbow», «milky opal».

Дуже часті згадки розкішних речей в повсякденному житті персонажів – це також данина витонченому стилю, дендизму й естетизму.

Автор вставляє багато деталей, без яких би роман втратив свою витонченість. Саме за допомогою цих деталей автор вказує, як навколо його персонажів все вишукано і красиво.

В усіх описах автор використовує неймовірний опис предметів і явищ, які вражають. Наприклад, слово «beauty» (краса) і похідне від нього «beautiful» (прекрасний) зустрічаються в тексті 98 разів, слова синонімічного ряду «delightful», «marvellous», «fascinating», «wonderful», «charming», «subtle», «refined», «picturesque» – в загальній складності 258 разів; у книзі знаходимо 39 найменувань дорогоцінних каменів, 23 найменування музичних інструментів, серед яких є рідкісні.

У книзі очевидна екзотика образотворчих прийомів; саме в цьому проявляється і своєрідність естетизму як літературної течії, й індивідуальність Уайльда як художника слова.

Вже в перших абзацах першого розділу «Портрета Доріана Грея» Уайльд уміло використовує різні стилістичні прийоми, які надають його стилю витонченості. Наприклад, дуже часто автор використовує прийом порівняння з метою більш точно охарактеризувати предмет або явище: «The dim roar of London was like the bourdon note of a distant organ». «She makes them as responsive as a violin». У наведених виразах Уайльд використовує порівняння з музичними інструментами. «Oh! But I have seen specimens of the inhabitants (використання прийому перифраза, опис того, що можна сказати одним словом, замість «ladies» герцогиня говорить «specimens of the inhabitants», що дає змогу підкреслити її презирство до предмета розмови)».

Часто у творі зустрічається прийом алюзії – особливого різновиду метафори. Алюзія – коротке посилення на який-небудь літературний, історичний або міфологічний широко відомий факт. Ось приклади деяких алюзій: «Ah! Here is the Dushess, looking like Artemis in a tailor-made gown». Артеміда (Artemis) у грецькій міфології богиня-покровителька тварин і полювання. При цій алюзії можна припустити, що герцогиня була одягнена для полювання і виглядала велично, як горда богиня.

Для стилю роману характерна парадоксальність. Парадокс – судження, розходиться із загальноприйнятою, традиційною думкою. Цією властивістю відрізняються і сюжетні ситуації, і мова персонажів. Герої говорять парадоксами.

Проаналізувавши роман Оскара Уайльда «Портрет Доріана Грея», зазначимо, що за частотністю переважають такі стилістичні прийоми та фігури мовлення (див. Таблицю 1):

Таблиця 1

Кількісне співвідношення використаних стилістичних прийомів у романі О. Уайльда «Портрет Доріана Грея»

Стилістичний прийом	Відношення у %
епітети	30 %
метафори	25 %
порівняння	17 %
метонімія	5 %
градація	3 %
парадокс	2 %
алюзія	2 %

За їх допомогою автор намагається показати свою індивідуальність та суб'єктивність написання. Вони конкретизують описання, доповнюючи створену уявою читача картину новими експресивними деталями, посилюють емоційний ефект.

Такі прийоми та фігури, як алюзія, метонімія, оксюморон, парадокс, градація утворюють емоційне та логічне підсилення і не залишають читача байдужим до написаного. Саме за допомогою цих прийомів автор ні на секунду не дає забути, що все навколо його персонажів вишукано і красиво. Все це має цілком певну мету – описати витонченість оточення героя.

Список використаних джерел

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования). М. : Флинта-Наука, 2009. 384 с.
2. Андронік А. «Портрет Доріана Грея»: прочитання зблизька. *Зарубіжна література*. 2002. № 7. С. 1–32.
3. Болотнова Н. С. Филологический анализ текста. Москва : Флинта: Наука, 2009. 520 с.
4. Wilde Oscar. The Picture of Dorian Gray. Kiev : Dnipro Publishers. 1978. 212 p.